

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
FILOZOFICKÁ FAKULTA

N Á V R H

habilitačnej komisie pre udelenie vedecko-pedagogického titulu *docent*

PhDr. Viere Kováčovej, PhD.

v odbore *slovenský jazyk a literatúra*

V zmysle vyhl. MŠ SR č. 6/2005 Zb. § 1 odst. 15 a „Zásad UK“ k citovanej vyhl. čl.18 ods. 2, sa dňa **25. 2. 2016 uskutočnilo na Filozofickej fakulte UK v Bratislave habilitačné konanie na udelenie titulu „docent“ PhDr. Viere Kováčovej, PhD., v študijnom odbore slovenský jazyk a literatúra.**

Na základe súhlasu Vedeckej rady FiF UK jej predseda, prof. PhDr. Jaroslav Šušol, PhD., dekan fakulty, vymenoval habilitačnú komisiu v zložení:

predseda: prof. PhDr. Pavol Žigo, CSc. /FiF UK/

členovia: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD. /FF KU/

doc. Mgr. Jaromír Krško, PhD. /FF UMB/

oponentí: prof. PhDr. Júlia Dudášová, DrSc. / ÚRJaK PU /

prof. PaedDr. Ľubomír Kralčák, PhD. /FF UKF/

prof. PhDr. Miroslav Dudok, DrSc. /FiF UK/

Zasadnutie komisie v zmysle cit. vyhlášky viedol jej predseda, **prof. PhDr. Pavol Žigo, CSc.**, za účasti členov Vedeckej rady FiF UK a ďalších hostí (pozri prezenčnú listinu).

I. Habilitačná prednáška „*Diverzita vývinu slovenského jazyka v nárečiach: centrálny a okrajový stav*“ predstavila teóriu prirodzeného vývinu jazyka so zohľadnením prirodzených javov v súčasnom jazyku, ako aj z pohľadu použiteľnej minulosti. Habilitantka predstavila zmeny vo výskumnom zameraní súčasnej dialektológie, v stavbe, vývine a fungovaní nárečí v zmenených sociokultúrnych podmienkach. Zaoberala sa problematikou chápania archaizmov z pohľadu vývinu národného jazyka. Pozornosť upriamila aj na areálovú distribúciu vývinových archaizmov a na špecifický priestor jazykového pomedzia, čím predstavila nielen slovakistický, ale aj slavistický rozmer sledovaného javu. V závere prednášky ponúkla pohľad na to, ako sa používatelia okrajových nárečí v súčasnosti vyrovnávajú s nárečovou inakosťou, ktorá v ich prostredí pôsobí integračne a smerom k širšiemu okoliu izolačne. V diskusii habilitantka reagovala na otázky týkajúce sa identity s dialektom, sociálno-psychologických aspektov používania nárečia v bežnom živote a nárečia nielen ako komunikačného prostriedku z lingvistického hľadiska, ale aj ako o identifikačného fenoménu zo sociologického hľadiska. Prednášku hodnotili 5 členovia vedeckej rady: prof. PhDr. Zlatica Plašienková, PhD., prof. PhDr. Mária Kusá, PhD., prof. PhDr. Ondrej Mészáros, PhD., prof. PhDr. Juraj Dolník, DrSc., doc. PhDr. Zuzana Kákošová, PhD.

II. Priebeh obhajoby: Habilitantka predstavila svoju habilitačnú prácu „*Z problematiky archaizmov v slovenských nárečiach (s osobitným zreteľom na sotácke nárečia*

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE FILOZOFICKÁ FAKULTA

severovýchodného Zemplína)“, v ktorej nazerá na archaizmy z dvoch hľadísk: archaizmus ako relikv staršieho vývinu slovenského jazyka a archaizmus ako prirodzená, živá a funkčná súčasť nárečia. V úvode práce sa habilitantka venovala terminologickým otázkam – pojmovej premenlivosti termínu archaizmus. Vybraný okruh archaizmov analyzovala hláskoslovne a morfológicky, sústredila sa na archaické javy v okruhu sotáčkových nárečí severovýchodného Zemplína. Zároveň však ponúkla impulz aj pre širšie uvažovanie o archaizmoch, ktoré sa zachovali ako súčasť konkrétnych nárečových štruktúr na celom slovenskom jazykovom území. Oponenti formulovali svoje otázky k objasneniu vzťahu pojmu príznakovosť a vývinový relikv archaizmus, k existencii starších zápisov textov sotáckeho nárečia a do akej miery možno niektoré javy v sotáčkových nárečiach hodnotiť ako výsledok vplyvu rusínskych nárečí. Zároveň ocenili, že habilitantka sotácke nárečie ovláda aktívne, preto sú jej zápisy hodnoverné. Oponenti vyslovili spokojnosť s odpoveďami. V následnej diskusii na otázku prof. J. Dolníka k problematike rekonštrukcie jazyka a jeho vývoja reagovala, že vďaka jazyku kolektívnej pamäti sa v komunikácii využívajú aj staršie jazykové javy. Prof. J. Dudášová diskutovala o kodifikácii jazyka na základe pamäti. Na záver diskusie prof. P. Žigo uviedol, že v súčasnosti je v dialektológii nevyhnutné pracovať areálovou metódou, ktorú využila habilitantka dr. V. Kováčová. Habilitantka kompetentne reagovala na všetky diskusné príspevky.

III. Záver: Na základe uvedeného zoznamu (životopis, prehľad pedagogickej činnosti, zoznam publikačnej činnosti, zoznam ďalších pôvodných odborných a umeleckých prác, zoznam ďalších ohlasov, charakteristiky najdôležitejších vedeckých výsledkov a charakteristiky k návrhu na vymenovanie uchádzača za docentku) habilitačná komisia vypracovala návrh na udelenie **PhDr. Viere Kováčovej, PhD.**, vedecko-pedagogický titul **docent** v odbore **slovenský jazyk a literatúra** a v počte hlasov 6 kladných zo 6 prítomných členov komisie odporúčala uchádzačku VR FiF UK.

V Bratislave dňa 25. 2. 2016

prof. PhDr. Pavol Žigo, CSc.
predseda habilitačnej komisie